



Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.I.1130/2024/7.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Gimesi Ágnes, a tanács elnöke

Dr. Schmidt Péter, előadó bíró

Dr. Domonyai Alexa, bíró

Dr. Gunyecz Zoltán, bíró

Dr. Tuba István Krisztián, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2025. április 15.

Az ügy tárgya: emberölés büntettének kísérlete és
más bűncselekmény

Terhelt(ek): terhelt1

Elsőfok: Győri Törvényszék, B.309/2022/40., ítélet, tárgyalás,
2023. szeptember 7.

Másodfok: Győri Ítéltábla, Bf.II.114/2023/8., ítélet, nyilvános ülés,
2023. december 7.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt terhelt1 ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva, a Győri Törvényszék B.309/2022/40. számú és a Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.II.114/2023/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Győri Törvényszék a 2023. szeptember 7. napján kihirdetett B.309/2022/40. számú ítéletében terhelt1 terheltet bűnösnek mondta ki 1 rendbeli emberölés büntettének kísérletében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés, 10. § (1) bekezdés] és 1 rendbeli kifosztás büntettében [Btk. 366. § (1) bekezdés b) pont]. Ezért őt – halmazati büntetésül – 8 év börtönbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. A kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámítani rendelte a terhelt által 2022. május 31. napjától 2023. szeptember 7. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt. Megállapította, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett

a bűnjelekről és kötelezte a terheltet az eljárás során felmerült 455.879 forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2023. december 7. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott Bf.II.114/2023/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 9 év 6 hónapra súlyosította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] **II.** A bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozatával szemben a terhelt jelentett be meghatalmazott védője útján felülvizsgálati indítványt a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be) 649. § (1) bekezdés b) pontja alapján a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt, mert álláspontja szerint a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. szabályainak megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[4] A felülvizsgálati indítvány lényege szerint az ügyben eljáró bíróságok tévesen minősítették a terhelt cselekményét emberölésnek, az a 3/2023. számú Büntető jogegységi határozatban felsorolt, elhatárolás alapjául szolgáló tényezőkre figyelemmel nem élet elleni, hanem csak testi épség elleni bűncselekménynek, testi sértésnek minősül. A védő hivatkozott arra, hogy az ügyben használt kés az emberölés tipikus eszköze, azonban az önmagában még nem alapozza meg az ölési szándékra vonható következtetést, az eszközt össze kell vetni az elkövetés egyéb körülményeivel. Az ügyben használt eszköz nem minősül különösen veszélyes eszköznek.

[5] A védő szerint az elkövetésnél tanúsított erő kifejtés, annak mértéke, a szúrás irányítotttsága, eszköztartása is alapot ad az elhatárolásra. A hivatkozott büntető jogegységi határozat szerint az emberi testnek vannak olyan részei, amelyek életfontosságú szervek, az ezeket ért sérülések általában a sértett halálához vezetnek. Ilyennek tekinthető a nyak is, azonban a sérülés helyéből csak az erőbehatással összefüggésben vonható következtetés arra nézve, hogy az elkövető testi sértésre vagy ölésre irányuló szándékkal cselekedett. Álláspontja szerint a sértett sérülése önmagában nem igazít el az emberölés kísérlete és az életveszélyt okozó testi sértés elhatárolásának kérdésében. Előadta, hogy az elkövető kijelentéseinek jelentősége lehet az elkövetéskor fennálló szándék megállapításánál, ezek azonban gyakran indulati állapotban hangzanak el, ezért körültekintő értékelésre van szükség a tekintetben, hogy a szándékra utaló kijelentések komolyak-e. Az elkövetőnek a cselekmény elkövetése utáni magatartása is következtetési alap lehet, azonban abból a körülményből, hogy az elkövető a sértettet segítségnyújtás nélkül hagyta, nem lehet az ölési szándékra következtetni. Hivatkozott arra, hogy a szándék kialakulása során szerepet játszanak az elkövető személyi tulajdonságai, valamint kiemelkedő jelentősége van a motívum felderítésének, vizsgálatának és nem hagyható figyelmen kívül az elkövető és a sértett életkora, valamint a fizikai állapotuk. Utalt arra, hogy az életveszély közvetlen jellege nem alapozza meg szükségszerűen az emberölés büntette kísérletének a megállapítását.

[6] A védő vagyon elleni bűncselekmény minősítését is vitatta. Álláspontja szerint a sértett akkor áll a Btk. 366. § (1) bekezdés b) pontjában megkövetelt erőszak vagy fenyegetés hatása alatt, ha ennek következtében nem képes a dolog elvételét megakadályozni. De ha azt azonnal nem észleli, akkor a törvényi tényállás egyik eleme hiányzik. Ebben az esetben nem kifosztás, hanem lopás valósul meg.

[7] Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a Kúria az első- és másodfokú bíróság ítéletét a Be. 662. § (2) bekezdése alapján változtassa meg, és hozzon a törvénynek megfelelő határozatot.

[8] **III.** A Legfőbb Ügyészség BF.1146/2024/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt nem tartotta alaposnak. Hivatkozott arra, hogy a Be. 652. § (2) bekezdése

értelmében a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás az irányadó, az nem támadható. Az irányadó tényállás alapján pedig az állapítható meg, hogy a terhelt az élet kioltására alkalmas eszközzel, (késsel), rögtönzött szűrő mozdulattal, közepes erővel, életfontosságú szervet (nyakat) célirányosan támadva, közvetlen életveszélyes sérülést okozva (fejverőér és nyaki gyűjtőerek sérülése) a cselekmény előtt két alkalommal is az élet kioltására utaló kijelentést téve („kinyírlak”, „kivéreztetlek”), a helyszínt segítségnyújtás nélkül elhagyva követte el a cselekményt. A sértett azért nem halt meg, mert a közelben tartózkodók a vérzés csillapításával segítséget nyújtottak, a helyszínre mentőt hívtak, majd a sértetten életmentő műtétet hajtottak végre. Mindezek túlmutatnak a testi sértési szándékon és a terhelt ölési szándékát támasztják alá. Kifejtette, hogy amikor a terhelt feldühödött azon, hogy a sértett nem tud neki kábítószerrel szerezni és a sértettre támadt, még csupán ököllel ütötte őt. Akkor azonban, amikor a terhelt ezután a kését vette elő és azzal a sértettet nyakon szúrta, már a testi sérülésnél súlyosabb eredmény létrehozására törekedett. A cselekmény végrehajtása során kialakuló rögtönös szándék ugyanúgy megalapozza az élet elleni bűncselekmény megállapítását, mint az előzetesen meglévő ölési szándék, e körben hivatkozott a Kúria Bfv.III.1002/2017/8. számú határozatára.

[9] A BH 1995.381., a BH 2007.1., valamint a Bfv.I.395/2023/8. számú határozatokra hivatkozással előadta, hogy a bírói gyakorlat a nyakra közepes erővel leadott, a nyaki főverőér vagy véna sérülésével együtt járó, vagy azok megsértését célzó szúrást, vágást rendszerint ölési szándékra utalónak tekinti és a cselekményt emberölésnek minősíti.

[10] A Legfőbb Ügyészség hivatkozott arra, hogy az irányadó tényállás alapján a Kúria 3/2023. Büntető jogegységi határozatában írt alanyi és tárgyi tényezők vizsgálata alapján arra lehet következtetést levonni, hogy a terhelt a sértett életét kívánta kioltani és nem testi épségét kívánta sérteni.

[11] A kifosztás büntettével kapcsolatosan kifejtette, hogy az irányadó tényállás alapján közvetlenül a szúrás követően került sor az 5.000 forintos bankjegy elvételére olyan módon, hogy a szúrás és a dolog elvétele között hiányzott a cél-eszköz viszony. A Legfőbb Ügyészség hivatkozott arra, hogy nincs jelentősége annak, hogy a sértett azonnal észleli-e a dolog elvételét. Kifosztás állapítható meg akkor is, amikor az idegen dolog eltulajdonítása végett részegítik le a sértettet, vagy a dolgot alvó személy testi közelségéből tulajdonítják el. A 2/1998. Büntető jogegységi határozat szerint pedig kifosztás büntettét kell megállapítani, ha az elkövető nyomban a sértett megölése után veszi el annak értékeit. Utóbbi esetben az elhunyt sértett értelemszerűen nem észlelheti az értékei eltulajdonítását.

[12] Mindezekre figyelemmel a Legfőbb Ügyészség – tekintettel arra is, hogy az eljáró bíróságok a Be. 649. § (2) bekezdésében megjelölt eljárási szabálysértést nem vétettek – azt indítványozta, hogy a Kúria a Be. 662. § (1) bekezdése alapján a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen a Győri Törvényszék B.309/2022/40. számú és a Győri Ítéltábla Bf.II.114/2023/8. számú ítéletét hatályában tartsa fenn.

[13] **IV.** A terhelt védőjének a felülvizsgálati indítványa alaptalan.

[14] A Be. 648. § a) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt is helye van.

[15] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja értelmében a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[16] A Be. 650. § (2) bekezdése kimondja, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható.

[17] A Be. 659. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, az irányadó indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[18] A tényálláshoz kötöttségre figyelemmel, felülvizsgálati eljárásban a jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével, az abban foglalt tényekkel összhangban álló tények alapján vizsgálható. A bűnösség megállapítását, illetőleg a cselekmény minősítését is az irányadó jogerős ügydöntő határozat alapján kell vizsgálni.

[19] A Be. 651. § (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a terhelt javára a védő is terjeszthet elő felülvizsgálati indítványt, a Be. 652. § (4) bekezdésére figyelemmel határidő nélkül.

[20] A Be. 652. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati indítvány irányul, valamint az indítvány előterjesztésének okát és célját.

[21] A Be. 659. § (5) bekezdése értelmében a Kúria a jogerős ügydöntő határozatot – a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül; ugyanakkor a Be. 659. § (6) bekezdésére figyelemmel a megtámadott határozatot a Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése alapján akkor is felülbírálja, ha az indítványt nem ebből az okból nyújtották be.

[22] Mindezekre tekintettel az arra jogosulttól származó felülvizsgálati indítványt a Kúria az abban foglalt, a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont I. fordulat ba) alpontjában meghatározott felülvizsgálati okból bírálta felül az irányadó, jogerős ügydöntő határozatban meghatározott tényállás alapján, és erre figyelemmel hivatalból vizsgálta a Be. 649. § (2) bekezdésében foglalt felülvizsgálati okok esetleges fennállását is.

[23] A Kúria megállapította, hogy az alapügyben eljáró bíróságok a Be. 649. § (2) bekezdésében foglalt felülvizsgálati okot megalapozó eljárási szabálysértést nem vették.

[24] A jogerős vádról rendelkező, ügydöntő határozatban meghatározott, irányadó tényállás lényege a következő:

[25] A terhelt és a sértett ismerősök, kapcsolatuk a kábítószerhez köthető, a terhelt korábban többször kapott kábítószer a sértettől. A terhelt 2022. május 31. napján 11 óra 33 perctől telefonon egyeztetett a sértettel üzenetekben, mert a terheltnek a kábítószer vásárlásához nem volt elég pénze, ezért közös marihuánás cigaretta fogyasztást javasolt a sértettnek, a sértett azonban nem reagált az üzenetekre. Aznap 14 óra körüli időben a terhelt az utcában meglátta az ugyancsak kerékpáron közlekedő sértettet, és utána kiabált, hogy „kinyírlak, mert nem segítettél rajtam!”, a földre dobta a kerékpárját, majd gyalogosan neki akart menni a sértettnek, mindenképpen kábítószerhez akart jutni. A sértett mondta, hogy nincs kábítószere, nem tud segíteni, felhívta egy ismerőst, majd a beszélgetés után közölte a terhelttel, hogy az ismerős sem tud kábítószerrel kapcsolatban segíteni. Ezen a terhelt feldühödött, a sértettre támadt, ennek során mindketten a földre kerültek, ahol a terhelt leszorította a sértettet, ráfeküdt, majd ököllel meg is ütötte őt, a sértett – szintén ütésekkel – igyekezett védekezni. Ekkor egy sofőr rájuk dudált – mert nem fért el a kerékpároktól –, ekkor mindketten felkeltek a földről, a sértett elindult a kerékpárja felé, a terhelt pedig követte őt és szidalmazta.

[26] Mikor a terhelt utolérte a sértettet, őt ököllel meg is ütötte, mire a sértett nem üött vissza, csak védekező állásba helyezkedett, ekkor a terhelt azt mondta a sértettnek, hogy „kivéreztlek, Décei”, majd elővette a jobb zsebéből a 6,5 cm pengenhosszúságú kését,

amivel kaszálo mozdulattal nyakon szúrta a sértettet. Ezt követően – azon megjegyzés mellett, hogy „ezt most elviszem tőled” – felvette a sértett dulakodás során földre esett 5.000 forintos bankjegyét és kerékpárjával távozott a helyszínről.

[27] A sértettnek a közelben tartózkodók nyújtottak segítséget a sebre szorított törölközőkkel, és mentőt hívtak. A sértettet eszméletlen állapotban mentőhelikopter szállított kórházba, ahol életmentő műtétet hajtottak rajta végre.

[28] A terhelt cselekménye következtében a sértett a nyakának bal oldalán 6 cm-es, éles szélű szúrt-metszett seb keletkezett, amellyel összefüggésben az állkapocs alatti nyálmirigy hátsó pólusa, valamint a külső fejverőér, külső és belső nyaki gyűjtőér több ága is sérült.

[29] A sérülés közvetlenül életveszélyesnek minősült, a szúrás alkalmas volt a sértett életének kioltására, időben érkező szakszerű segítség nélkül a sérülés halálos eredménnyel járt volna. A nyak szúrt-metszett sebe 8 napon túl gyógyuló sérülés, tényleges gyógytartama mintegy 6 hét.

[30] A Btk. 160. § (1) bekezdése szerint, aki más megöl, büntett miatt 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[31] A Btk. 164. § (1) bekezdése értelmében, aki más testi épségét vagy egészségét sérti, testi sértést követ el.

[32] A Btk. 164. § (8) bekezdése szerint a büntetés 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés, ha a testi sértés életveszélyt vagy halált okoz.

[33] A Btk. 366. § (1) bekezdés b) pontja szerint, aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett az általa más bűncselekmény elkövetése során alkalmazott erőszak, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetés hatása alatt álló személytől vesz el, kifosztást követ el és büntett miatt 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[34] A Btk. 81. §-ában foglaltak alapján a halmazati büntetésként kiszabható szabadságvesztés mértéke a jogerős ügydöntő határozatban megállapított minősítés esetében 5 évtől 20 évig, a felülvizsgálati indítvány szerinti minősítés szerint pedig a halmazati büntetés tételekerete 2 évtől 12 évig terjedő, erre figyelemmel az irányadó középérték az első esetben 12 és fél év, a második esetben 7 év. A terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés tartama a jogerős ügydöntő határozatban megállapított minősítés esetén irányadó középértéknél lényegesen rövidebb tartamú, a felülvizsgálati indítványban indítványozott minősítés helytállósága esetén pedig az irányadó középértéket jelentősen meghaladná.

[35] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában írt felülvizsgálati ok fennállását három feltétel együttes fennállása esetén lehet megállapítani: a bűncselekmény minősítése törvénysértő; a kiszabott büntetés törvénysértő; és a büntetés törvénysértő jellegét a törvénysértő minősítés okozza. Ezért abban az esetben, ha a minősítés törvényes, az a felülvizsgálati ok nem állapítható meg, törvényes minősítés mellett (a Btk. más eltérést nem tűrő szabályának megsértésének hiányában) a büntetés vizsgálata felülvizsgálati eljárásban kizárt.

[36] A Kúria azt állapította meg, hogy a terhelt terhére megállapított bűncselekményeknek a jogerős ügydöntő határozat szerinti minősítése törvényes, és az alapügyben eljáró bíróságok azt helyesen indokolták, a Legfőbb Ügyészség észrevételében foglaltak e tekintetben helytállóak.

[37] A Kúria 3/2023. Büntető jogegységi határozata részletesen felsorolja azokat az alanyi és tárgyi tényezőket, melyek vizsgálata alapján állást lehet foglalni abban a kérdésben, hogy mi alapján lehet elhatárolni az emberölés büntettének kísérletét és az életveszélyt okozó testi sértést.

[38] A hivatkozott jogegységi határozat I/1. pontja értelmében, mivel az emberölés büntette és az életveszélyt okozó testi sértés szándékos elkövetési magatartással valósítható meg, elhatárolásuk az elkövetőnek a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartalma alapján történhet. Az emberölés, illetve ennek kísérlete esetén az elkövető tudata átfogja a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét, és ezt kívánja, vagy ebbe belenyugszik. Ezzel szemben az életveszélyt okozó testi sértés, valamint a halált okozó testi sértés esetében az elkövető szándéka csupán testi sértés előidézésére irányul. Az életveszélyt okozó testi sértésnél a szándék kiterjedhet az eredményre, de a lehetséges e vonatkozásban gondatlanság is. A terhelt elkövetés időpontjában fennálló tudati állapotának tisztázásánál, annak megítélésénél, hogy az elkövető szándéka ölésre vagy testi sértésre, illetve egészség sértésére irányult-e, jelentős mértékben a kívüllágon megnyilvánult és ennél fogva megismerhető tények elemzésének van jelentősége.

[39] A Kúria rámutat arra, hogy önmagában a védő által felülvizsgálati indítványban egyébként helyesen felsorolt körülmények vizsgálatából éppen a felülvizsgálati indítványtól eltérő következtetésre, a terhelt élet kioltására irányuló szándékára lehet következtetést vonni. A kés az emberölésnek tipikus eszköze, az elkövetés egyéb körülményeivel összevetve megállapítható, hogy annak használata a sértett életének kioltására irányult, különösen arra figyelemmel, hogy a terhelt a sértettet korábban csak pusztán kézzel bántalmazta, majd ölésre irányuló szándékot megjelenítő kijelentéshez kapcsolódva vette elő a kést. Az élet kioltására alkalmas kés használata a „kivégeztetlek” kifejezéssel együtt arra utal, hogy a terhelt a késsel okozott szúrással vagy vágással a sértett elvérzése miatt beálló halálát kívánja.

[40] A terhelt által tanúsított erő kifejtés mértéke, valamint a nyakra irányzott szúrás ugyancsak az élet kioltására irányuló szándékára utal. Az emberi test egyik legsérülékenyebb testtájéka a nyak, amelyben köztudomásúan életfontosságú szervek találhatók. A nyaki verőér sértése mindenki által tudottan nagyfokú vérzéshez, és segítség nélkül a sértett halálához vezethet.

[41] Ugyancsak az ölési szándékra lehet következtetést vonni abból, hogy magatartásának tényleges következményeit észlelve, a terhelt nem hívott segítséget a sértetthez, hanem annak értékét elvéve, azt az „ezt most elviszem tőled” kijelentéssel nyomatékosítva eltávozott.

[42] A tényállás alapján megállapítható, hogy az elkövető a kábítószer iránti vágyából, ebből fakadó igényének kielégítetlensége miatt, a sértettet okolva, őt ezért felelőssé téve követte el a cselekményét. A sértett indulatának fokozódása a tényállás alapján egyértelműen nyomon követhető, csalódottsága először testi sértéshez, majd a sértett megölésére irányuló szándékhoz vezetett.

[43] A Kúria BH 1995.381. számon megjelent határozata szerint a szeszecskével hatása alatt álló elkövetőnek a nagy pengehosszúságú, igen éles késsel, a sértett nyakára irányzott és közepes erővel leadott szúrása esetén – amely a nyaki főverőér és a belső torkolati véna sérülésével járt – az élet kioltására irányuló eshetőleges szándék fennállására kell következtetést levonni.

[44] Jelen ügyben a terhelt kijelentései az élet kioltására irányuló egyenes szándékra utalnak, emellett a terhelt által használt eszköz, a 6,5 cm pengehosszúságú kés alkalmas volt az élet kioltására a terhelt által használt módon, az általa egyenesen, ölésre irányuló szándékkal támadott testfelületen, ezt bizonyítja az is, hogy a sértettnek okozott sérülés az orvosi beavatkozás nélkül a halálához vezetett volna. A Legfőbb Ügyészségnek e körben kifejtett hivatkozásai helyesek.

[45] Helytálló a Kúria Bfv.III.1002/2017/8. számú határozatára történő hivatkozás is, mert annak a [46] bekezdésében foglaltak jelen ügyben is megállapíthatóak. A cselekmény

végrehajtása során kialakult rögtönös szándék megalapozza az élet elleni bűncselekmény megállapítását ugyanúgy, mint az előzetesen meglévő ölési szándék.

[46] A Legfőbb Ügyészség által hivatkozott BH 2007.1. és a Kúria Bfv.I.395/2023/8. számú végzését azonban a Kúria nem találta jelen ügyre alkalmazhatónak.

[47] Mindezek alapján megállapítható, hogy az irányadó tényállásra figyelemmel a terhelt az élet kioltására alkalmas eszközzel, a cselekmény előtt két alkalommal is az élet kioltására utaló kijelentést használva („kinyírlak”, „kivéreztetlek”) az általa korábban már bántalmazott sértettet közepes erővel, életfontosságú szervet (nyakat) célirányosan támadva rögtönzött szűrő mozdulattal okozta a fejverőér és a nyaki gyűjtőerek sérülését, amelyek közvetlen életveszélyes sérülések. A helyszínt segítségnyújtás nélkül hagyta el, a sértett halálát csak a közelben tartózkodók segítségnyújtása, majd az orvosi ellátás mentette meg.

[48] Így az irányadó tényállás alapján az alapügyben eljáró bíróságok helyesen minősítették a terhelt ezen cselekményét a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő emberölés büntettének.

[49] A kifosztás büntettének alapjául szolgáló tényállás lényege az, hogy a terhelt 5.000 forint megszerzése előtt észlelte, hogy a sértett a szűrást követően ezt megakadályozni nem képes, és az általa észlelten a sértettől származó 5.000 forintos bankjegyet ennek ismeretében céltudatosan, eltulajdonítás szándékával elvette, majd távozott. A terhelt azon kijelentése, hogy „ezt most elviszem tőled” nem hagy kétséget afelől, hogy a terhelt egyrészt felismerte azt, hogy a bankjegy a sértetté, másrészt pedig annak elvételére eltulajdonítási szándékkal került sor. A sértett ekkor a nyakát ért szűrással figyelemmel a terhelt által elkövetett bűncselekmény hatása alatt állt.

[50] A 2/1998. Büntető jogegységi határozat szerint a jelenlegi szabályozással azonos tartalmú, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 322. § (1) bekezdés b) pontja szerint minősülő kifosztás büntettét kell megállapítani, ha az elkövető nyomban a sértett megölése után veszi el annak értékeit. A jogegységi határozatra figyelemmel a kifosztásnak ezen változata esetében a magatartás-folyamatban a dologelvétel és az ezt lehetővé tevő előzetes cselekmény – az elkövető által más bűncselekmény elkövetése során alkalmazott erőszak, avagy az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetés – között nincs meg az a cél- és eszközviszony.

[51] Ezen elkövetési magatartás szerinti kifosztás megállapításának elsődleges feltétele, hogy az elkövető a passzív alany sérelmére olyan cselekményt valósítson meg, amely a Btk. Különös Részében írt valamely bűncselekmény törvényi tényállását kimeríti, továbbá az olyan sajátos bűncselekmény legyen, amelynek a törvényi tényállási eleme: az erőszak, illetve az élet, testi épség elleni közvetlen fenyegetés; és csupán másodlagos eleme a kifosztásnak a dologelvétel, amely tartalmilag a lopás törvényi tényállásának a megvalósulását jelenti.

[52] A kifosztás törvényi tényállása szerint ennek a kétmozzanatos bűncselekménynek a megvalósítása keretében a részcselekmények időbeli sorrendisége meghatározott; a bűncselekmény első elkövetési magatartásával az elkövető más ellen olyan bűncselekményt valósít meg, amely a sértettel szemben alkalmazott erőszak kifejtésében vagy annak élete vagy testi épsége elleni közvetlen fenyegetés alkalmazásában áll, a második elkövetési magatartás pedig a jogtalan eltulajdonítás végett történő dologelvétel. Az elkövetési tevékenységet megvalósító második szakaszban – a dologelvétel időszakában – a sértett állapota már nem igényel külön vizsgálódást. A törvény ugyanis a sértettet ebben az esetben olyan állapotban lévőnek tekinti, aki a korábban sérelmére elkövetett bűncselekmény folytán a vagyoni érdekei ellen irányuló támadás elhárítására már nem képes. Mindebből az következik, hogy a kifosztás megvalósulása szempontjából közömbös egyrészt, hogy a bűncselekmény sértettje a dologelvétel időpontjában életben van-e, vagy pedig a halála

korábban ellene irányult erőszak folytán ekkor már bekövetkezett, másrészt közömbös az is, hogy az elkövetési magatartás második fázisában, a dologelvétel időpontjában az elkövető tudata átfogta-e azt a körülményt, hogy a sértett életben van-e vagy sem.

[53] Mindezekre figyelemmel a Legfőbb Ügyészség helyesen hivatkozott arra, hogy a kifosztás ezen elkövetési magatartása megállapításánál nem annak van jelentősége, hogy a sértett azonnal észlelte a dolog elvételét, hanem kizárólag annak, hogy a sértett az ellene elkövetett élet elleni bűncselekmény kísérletét megvalósító cselekmény hatása alatt állt. Ezt egyértelműen alátámasztja a Kúria Bfv.II.1375/2019/5. számú, BH 2020.260. számon közzétett döntés, mely szerint idegen dolog alvó sértett testi közelségéből jogtalan eltulajdonítás végett történő elvétele kifosztás büntettének minősül, és ezzel azonos elvi tartalommal a Bfv.II.1070/2018/5. számú, BH 2019.293. számon megjelentetett döntés, mely szerint kifosztást és nem lopást követ el az, aki az autóbuszon elalvó sértett táskáját a sértett melletti ülésről veszi el. Ezek a döntések utalnak arra, hogy a kifosztás megvalósulása szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a sértett észleli-e a dolog elvételét.

[54] A Kúria a Bfv.II.879/2017/7. számú, BH 2018.160. számon megjelentetett döntésében kifejtette, hogy a kifosztás büntette megvalósulhat akkor is, ha a dolgot nem a sértett (passzív alany) testi őrizetéből, vagy közvetlen testi közelségéből veszik el. Döntő jelentősége annak van, hogy a bűncselekmény elkövetése a sértett (passzív alany) bűncselekmény elhárítására korlátozottan képes állapotának a felhasználásával történt-e. A Btk. 366. § (1) bekezdés c) pontjában és b) pontjában írt elkövetési magatartása a kifosztásnak közös annyiban, hogy az elvételre olyan személy sértett esetében kerül sor, aki annak megakadályozására a törvényben meghatározott körülményre figyelemmel nem képes. Erre tekintettel a BH 2018.160. számú döntésben kifejtettek a kifosztás Btk. 366. § (1) bekezdés b) pontjában írt elkövetési magatartására is irányadóak annyiban, hogy a bűncselekmény megvalósulása tekintetében a döntő az, hogy a kifosztás megvalósítását a sértett állapota teszi-e lehetővé, vagy legalábbis jelentős mértékben megkönnyíti-e. A sértett ezen állapota pedig a kifosztás elkövetője által megvalósított más bűncselekmény elkövetése során alkalmazott erőszak, illetve az élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetés következménye.

[55] Mindezekre figyelemmel az alapügyben eljáró bíróságok a terhelt ezen cselekményét törvényesen minősítették a Btk. 366. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és aszerint minősülő kifosztás büntettének.

[56] A bűncselekmények törvényes minősítése a felülvizsgálati ok megvalósulását önmagában kizárja, a büntetés törvényességének vizsgálata nélkül.

[57] **V. A határozat elvi tartalma:**

1.Emberölés büntettének kísérletét és nem életveszélyt okozó testi sértés büntettét valósítja meg az a terhelt, aki 6,5 cm pengehosszúságú kését a jobb zsebéből elő véve az élet kioltására irányadó szándékát többször kinyilvánítva kaszálo mozdulattal a sértettet nyakon szúrja abból fakadó dühében, hogy a sértett nem szerzett neki kábítószer, és a sértett nyakának bal oldalán egyebek mellett a külső fejverőér, valamint a külső és belső nyaki gyűjtőér több ágát is megsérti, és a közvetlen életveszélyes sérülést okozó szúrás az időben érkező szakszerű segítség nélkül a sértett halálához vezetett volna.

2.A kifosztás büntette megvalósul, ha a dolgot az elkövető által a sértett sérelmére a terhelt által korábban megvalósított bűncselekmény során alkalmazott erőszak vagy az élet, testi épségre irányuló közvetlen fenyegetés hatása alatt álló, a dolog elvételét nem észlelő sértett sérelmére követik el.

[58] **VI.** Mindezekre tekintettel a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatokat nem

ügydöntő végzésével hatályában fenntartotta, mert a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt.

[59] A Kúria végzése ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján fellebbezésnek, a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja szerint pedig felülvizsgálatnak nincs helye.

[60] A Be. 652. § (6) bekezdése kimondja, hogy minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul.

[61] A Be. 650. § (7) bekezdése szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be.

[62] A Be. 656. § (4) bekezdésére figyelemmel az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2025. április 15.

Dr. Gimesi Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Schmidt Péter s.k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Gunyecz Zoltán s.k. bíró, Dr. Tuba István Krisztián s.k. bíró